

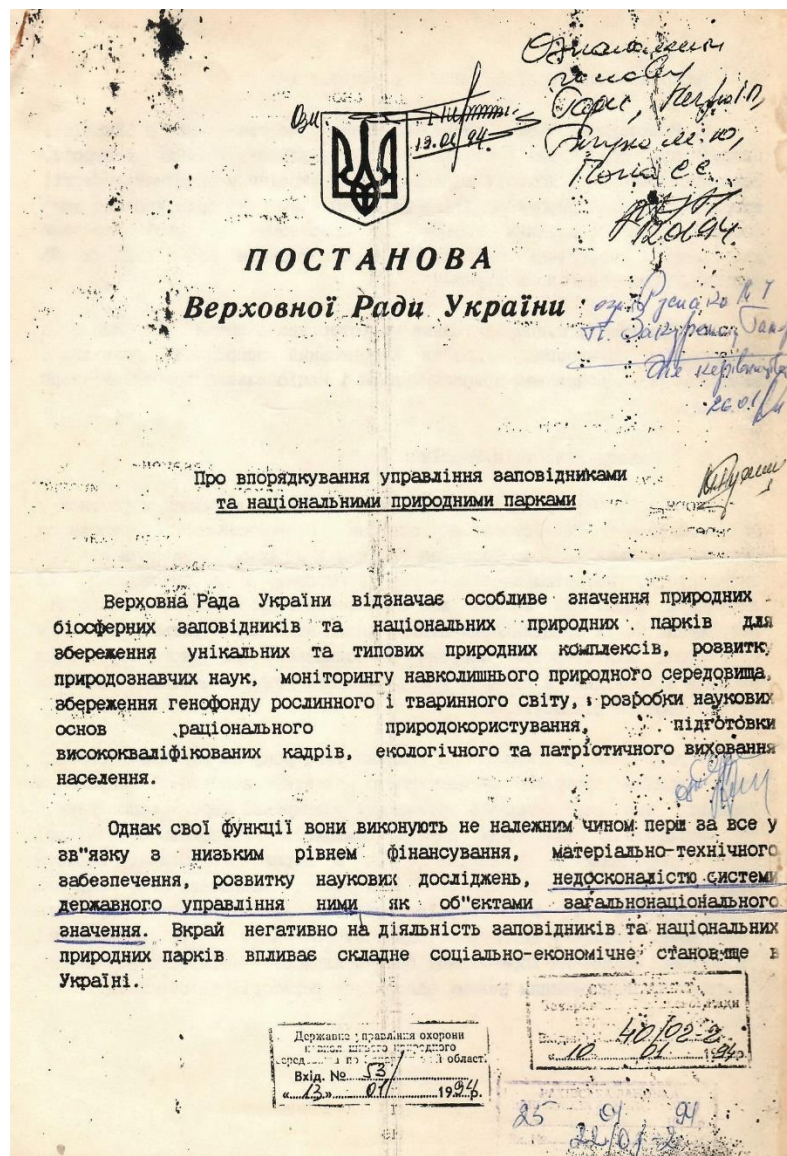
ІСТОРИЧНА РЕМАРКА, ДО 30-РІЧЧЯ ПІДПОРЯДКУВАННЯ ЗАПОВІДНИКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ, МПНПРИРОДИ УКРАЇНИ

23 грудня 2023 року, виповнюється 30-років з часу прийняття історичної Постанови Верховної Ради України "Про впорядкування управління заповідниками та національними природними парками".

Це важливе рішення, якого тривалий час домагались науковці та природоохоронці, сприйняли подекуди на місцях не однозначно.

Сподіваюсь, що публікація цих оригінальних архівних документів, на прикладі Карпатського біосферного заповідника, який тоді був одним з епіцентрів, де розроблялись та обговорювались рекомендації та пропозиції для прийняття цього рішення, буде цікавою та можливо корисною, для оцінки сучасного стану розвитку заповідної справи в Україні.

Федір Гамор,
заступник директора Карпатського біосферного заповідника,
професор

Верховна Рада України постановляє :

1. Враховуючи сучасне соціально-економічне становище в Україні, відсутність додаткових коштів та матеріально-технічних ресурсів, схвалити пропозиції Комісії Верховної Ради України у питаннях екології та раціонального природокористування і Кабінету Міністрів України щодо збереження на перехідний період в основному існуючої системи державного управління природними і біосферними заповідниками та національними природними парками.

2. Передати у підпорядкування Міністерства охорони навколишнього природного середовища України Карпатський природний заповідник, Карпатський національний природний парк і Національний природний парк "Синевір".

3. Кабінету Міністрів України:

- забезпечити у двомісячний строк передачу зазначених установ у підпорядкування Міністерства охорони навколишнього природного середовища України за станом на 1 січня 1994 року з наявними штатною чисельністю, матеріально-технічними ресурсами і асигнуваннями та здійснити додаткові заходи для забезпечення їх належної діяльності, збереження за їх працівниками пільг, якими вони користуються, створити у системі Міністерства охорони навколишнього природного середовища України відповідний підрозділ для управління ними, вирішити питання його цільового фінансування;

- розробити і подати до 1 липня 1994 року на розгляд Верховної Ради України програму перспективного розвитку заповідної справи в Україні, яка передбачала б оптимальне розширення мережі заповідників та національних природних парків, зміцнення матеріально-технічної бази, запровадження фінансування їх з державного бюджету окремим рядком, активізацію науково-дослідних робіт, посилення ролі Академії наук України і Міністерства охорони навколишнього природного середовища України у науково-методичному забезпеченні та координації їх роботи, зміцнення нормативної бази діяльності, посилення державного контролю за додержанням режиму заповідних територій та об'єктів.

4. Академії наук України, Українській академії аграрних наук, Міністерству лісового господарства України та Міністерству освіти України відповідно до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" у двомісячний строк вирішити питання щодо надання статусу юридичної особи всім підвідомчим заповідникам та національним природним паркам, здійснити невідкладні заходи для розвитку їх матеріально-технічної бази, укомплектування штатів наукових відділів, служб охорони та інших підрозділів відповідними фахівцями, упорядкування системи оплати їх праці тощо.

5. Вважати за необхідне заповідники та національні природні парки, що створюються, підпорядковувати Міністерству охорони навколишнього природного середовища України.

6. Генеральній Прокуратурі України забезпечити суворий контроль за додержанням законодавства щодо охорони заповідників, національних природних парків та інших територій і об'єктів природно-заповідного фонду України.

Голова Верховної Ради
України

І. ПІЛЮЦ

м. Київ
23 грудня 1993 року
N 3788-ХП

ГОЛОВІ ОБЛАСНОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ДОРЧИНЦЮ Д.
ПРЕДСТАВНИКУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ КРАЇЛУ М.

КОПІЯ: ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ КРАВЧУКУ Л.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

3-52-30
3-20-33
Постановою Верховної Ради України від 23.12.93 р. №3788/12 за пропозиціями комісії ВР України у питаннях екології та раціонального природокористування і Кабінету Міністрів України передано у підпорядкування Мінприроди України Карпатський природний заповідник, Карпатський національний парк і Національний природний парк "Синевир". Мотивується ця постанова сучасним соціально-економічним становищем України, відсутністю додаткових коштів та матеріально-технічних ресурсів.

Запитую:

1. Як могло статися, що без розгляду такого важливого питання на сесіях відповідних сільських, районних і обласної Рад народних депутатів, ігноруючи думку колективів згаданих природоохоронних об'єктів, без урахування позицій управлінь лісового господарства і земельних ресурсів облдержадміністрації хтось із керівництва області, мабуть, дав згоду на таке рішення (бо інакше бути не могло), в той час, коли ми у всі рунори кричимо про демократичні принципи розбудови держави?

2. Хто дав право одноосібно передавати цілі лісові території Закарпаття у відання київського бюрократичного відомства, яке переслідує свої вузьковідомчі інтереси, а не турботу про заповідні території Закарпаття? Адже Мінприроди не просить передати йому численні інші (дрібні) природооповідні території, які за загальною площею перебільшують згадані в постанові, але потребують більшою мірою турботи. Очевидно, вони їм не вигідні. До того ж, дивно, як Мінприроді, яке є органом контролю, передано лісові

території, в яких усе-таки ведеться і господарська діяльність? Незрозуміло і те, звідки у Мінприроди, яке фінансується з бюджету держави, візьмуться додаткові кошти і ресурси, якщо їх не має держава. А тому зовсім незрозуміло є аргументація постанови.

3. Як слід розглядати таку передачу лісових територій у контексті з домаганням області статусу з більшими правами вирішення проблем регіону? Мабуть являє протиріччя. До того ж, даною постановою ще більше розпорошується управління державним лісовим фондом, яке до цього уже знаходилося у віданні трьох державних відомчих структур (управління лісового господарства, управління сільського господарства і продовольства, Міноборони України), що призводить до ряду відомих негативних наслідків.

Пропоную:

1. Звернутися до Верховної Ради України з проханням зупинити дію даної постанови для розгляду питання у обласній Раді народних депутатів.

2. Розглянути питання на сесіях відповідних сільських, районних і обласної Рад народних депутатів з урахуванням думок усіх зацікавлених сторін та громадськості і прийняти рішення обласною Радою направити Верховній Раді України.

Степан ПОП,
голова депутатської комісії обласної Ради з питань екології та раціонального використання природних ресурсів, професор.

У К Р А Ї Н А
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
XIV сесія XXI скликання

Р І Ш Е Н Н Я

11 березня 1994 р.
м. Ужгород

Про впорядкування управління Карпатським біосферним заповідником та Національним природним парком "Синевир"

Враховуючи, що постанова Верховної Ради України від 23.12.93 р. № 3788 про підпорядкування Карпатського біосферного заповідника та Національного природного парку "Синевир" Міністерству охорони навколишнього природного середовища прийнята без врахування положень Лісового Кодексу України, без погодження з органами місцевої влади, обласна Рада народних депутатів **ВИРІШИЛА**:

Просити Верховну Раду України переглянути прийняте рішення про передачу Карпатського біосферного заповідника та Національного природного парку "Синевир" Міністерству охорони навколишнього природного середовища України і передати їх у відання Закарпатській обласній Раді народних депутатів. Фінансування згаданих об'єктів здійснювати через Міністерство лісового господарства України.

Голова Ради

Д. Дорчинець

Під час науково-практичного семінару в Карпатському заповіднику відбувається перше обговорення Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (1992 р.). На трибуні – заступник Міністра охорони навколишнього природного середовища України В.В. Костицький; фото учасників семінару на згадку